

Het is de vroege ochtend van 27 juli 1842. De Leeuwarder kermis heeft z'n laatste dag gehad en de eigenaren van de kramen, opgesteld op de Lange Pijp, zijn aan het opruimen en inpakken. Dan breekt er in de kraam van galanteriekoopman Pronk brand uit. De vlammen grijpen snel om zich heen, de ene na de andere kraam vliegt in brand. De vuurzee bedreigt ook de woonhuizen aan de Nieuwestad, waaronder dat van burgemeester Boeles. Ruiten knappen door de hitte en het houtwerk vat al vlam maar gelukkig weet de snel opgeroepen brandweer het gevaar te keren. Dan draait de wind plotseling en het vuur vormt nu een gevaar voor de panden aan de overkant, waaronder de Grote Sociëteit. Ook daar barsten de ruiten en raken de blinden en gootlijst in brand. Maar ook hier brengt de brandweer redding.

De kermisbrand zet stadsbouw- en brandmeester Thomas Romein aan het denken. De stad Leeuwarden kent geen brandverzekeringsmaatschappij. De risico's van de verzekerde huizen zijn veelal ondergebracht bij de landelijk opererende maatschappijen als De Jong & Co uit Amsterdam en de Waarborg uit Rotterdam.

Vlakbij Leeuwarden, in Wirdum, is de OBAS actief, maar die richt zich uitsluitend op het buitengebied dat vanwege de grotere risico's als blikseminslag en hooibroei duurder te verzekeren is.

Romein becijfert dat het de moeite loont in Leeuwarden over te gaan tot het oprichten van een 'onderlinge'. Hij vindt gehoor bij het gemeentebestuur. Vervolgens wordt een oproep rondgestuurd. Daarop komen 313 aanmeldingen en daarmee kan de '**Onderlinge Brandwaarborgmaatschappij te Leeuwarden**' op 1 mei 1850 van start.

Het gaat de eerste jaren goed met de Leeuwarder Onderlinge zoals het bedrijf al snel genoemd wordt. Het aantal deelnemers verdubbelt in amper vijf jaar en het verzekerd bedrag overstijgt de vijf miljoen. Omdat in de eerste zeven jaar aan schade niet meer uitgekeerd hoeft te worden dan 250 gulden, groeit er een gezond reservefonds.

De heren bestuurders zullen verguld geweest zijn met de melding in 1853 dat koning Willem III zijn Leeuwarder paleis, het huidige **Stadhouderlijk Hof**, bij hun maatschappij verzekert. De maatschappij gaat niet over één nacht ijs bij het accepteren van nieuwe verzekeringen. Zo vond men het risico om de in 1880 geopende Schouwburg De Harmonie te verzekeren voor 160.000 gulden, te groot. Maar ook op de kleintjes werd gelet: een aanvraag voor de verzekering van een postzegelverzameling van

1000 gulden, vond al evenmin goedkeuring. Zoals in die tijd gebruikelijk, houdt de maatschappij 'kantoor' ten huize van de secretaris-boekhouder. In het begin is dat P. Alma in de St. Jacobsstraat en daarna Thomas Romein aan de Arendstuin. Hij wordt opgevolgd door G. Asman die vijf keer verhuist. Elke keer moet hij de administratie meenemen en in zijn nieuwe woning onderbrengen. Dat is met een groeiend bedrijf steeds lastiger.

In 1912 wordt de 5000ste inschrijving vastgelegd. Een eigen pand komt aan de orde en als Asman in februari 1914 plotseling overlijdt, wordt dat actueel. Men laat het oog vallen op het juist vrijgekomen pand van de Algemene Friesche aan de **Eewal**. Het fraaie pand wordt voor 18.625 gulden gekocht. 48 49 de wandeling Voorlopig geen ruimtegebrek: in 1918 werken er naast de secretarisboekhouder en zijn adjunct-boekhouder vier bedienden en een conciërge.

De maatschappij groeit en wordt een begrip in Leeuwarden; duizenden Leeuwarders hebben er hun hele hebben en houwen verzekerd. De Leeuwarder Onderlinge blijft tot 1995 in het gebouw aan de Eewal en raakt er zo mee verweven dat het pand lange tijd als beeldmerk van het bedrijf dient. Hoewel een deel van de versiering – de pelikanen op de geveltoppen en de koppen van onder meer De Wit, Huygens en Lobatto – refereert aan de levensverzekeringsbranche heeft men die gelukkig wel laten zitten. In 1994 valt het besluit om een nieuw gebouw te betrekken. In november 1995 kan de nieuwbouw **aan de Eenhoorn (bij de Schrans)**, ontworpen door Architectenbureau AG Nova, in gebruik genomen worden.

De verzekeraar "De Leeuwarder Onderlinge" is in 2012 gefuseerd met AFOS Zevenwouden te Heerenveen. Doelstelling te komen tot een sterke Noordelijke onderlinge verzekeraar te vormen. Vanaf 2013 kantoorhoudende aan de Eenhoorn in Leeuwarden met **Algemene Friesche Onderlinge Waarborgmaatschappij Zevenwouden** als statutaire naam van de verzekeraar.

Vanaf 2013 opererend onder de naam **Noorderlinge verzekeraars**.